

Първо действие

Сицилия,
лято на 1588 година

ПЪРВА СЦЕНА

Дюните край Месина

Беатриче*: Не желяех да отворя очи. Още не.

Седях, отдадена на слънцето, което позлатяваше клепачите ми, и просто слушах гласовете на Сицилия. Приливът и отливът на вълните, галещото дихание на ветровете. Птиците, чуруликащи откъм олеандрите, и щурчетата, отговарящи им откъм дюните. И наред всичко това – ритъмът на собственото ми сърце.

В бузата ми се удари пчела, напяваща сънливата си песен. Стресна ме. Отворих очи и за един кратък миг ярката светлина ме заслепи. Не след дълго обаче гледката най-сетне ме връхлетя. От мястото ми високо върху дюните островът се разстилаше пред мен като полите на роклята ми.

На юг, в Таормина се бяха ширнали древните меднозлатисти камъни на театъра, построен от гърците. На север се разстилаха проблясващите води на пристанището на Месина. Голям търговски кораб подхождаше за пристан по тях, а платното му плющеше под напора на южния вятър. Далече зад него, нагоре по хълма, на изток, се виждаха окъпаните в светлина дворове и розовеещите като корали каменни стени на летния дворец на моя чичо Леонато. В другия край, на запад, синееха склоновете на един вулкан, на планината, която тук наричат Етна, димяща кротко с вечната си заплаха. И над всичко това – огромна гореща арка от парлив лазур, достигаща до небесния свод, син като мантията на

---

* Беатриче и Бенедикт са главните герои в Шекспировата комедия „Много шум за нищо“. – *Б. пр.*

Мадоната. Да, Сицилия беше красива. Но чужда за мен. И аз се чувствах ужасно самотна.

Очите ми започнаха да се насълзяват. Безсъмнено от ярката светлина. Тук дори слънцето беше друго. Тук то не беше дружеската планета*, която бе гряла над мен деветнайсет лета, а огнена топка, която бе в състояние да издърпва странни бодливи растения от земята и да подпалва планини. Примигнах, за да прогоня нежеланите сълзи. Слънцето никога не светеше толкова ярко на север, във Вилафранка ди Верона, в моя дом. Той толкова много ми липсваше! Това слънце тук беше чуждо, а яркото южно море отвеждаше до още чужди земи с още по-чужди имена – Триполи, Тунис, Оран.

Закопнелият ми по дома поглед беше привлечен на север като магнит и аз се обърнах натам, където синевата на небесния свод потъмняваше. Отвъд сапфирения залив се простираха гибелните протоци на Месина, със скалите на Сцила, прегърнали сушата и водовъртежа на Харибда, дебнеш острова. Тази легендарна двойка размирници трошаха кораби още от най-древни времена. За да се добра дотук, ми се наложи да мина с кораба си между тях и сега си давах сметка, че все още продължавам да стоя между тях. Така ми се пада, като съм такава глупачка, да стоя в Сицилия. Когато бях у дома, бях на по-добро място.

Усетих някакъв натиск върху пантофката си и сведох очи – по крака ми пълзеше морски таралеж. Обвивката му беше бодлива като кактусите, които растяха навсякъде около мен. Таралежът завря нос в подметката ми, но аз го сригах лекичко и се изправих на крака, отгърсвайки пясъка от полите си. И точно в този момент видях две фигури, излизаци от къщичката надолу по жълтите пясъци. Бяха мъж и жена и вървяха право към мен, хванати за ръце.

Можех да избягам, защото имах време за това. Но предпочетох да се просна обратно върху пясъка и виновно да се сниша. Ако бяха обикновена двойка, нямаше да им досаждам и щях да ги оставя да се разхождат на спокойствие, но онова, което ме накара да се закова на място, беше разликата в цвета им. Защото мъжът беше толкова черен, колкото неговата дама беше млечнобяла.

---

* Вижданията на Беатриче отразяват, разбира се, вижданията на епохата. В онези столетия водеща за описанието на видимия космос е била геоцентричната система, при която центърът на Вселената е Земята, а всички останали „светила“ са или планети, или звезди. Поради размерите си Слънцето е било смятано за планета. – *Б. пр.*

Мавър.

Просната върху пясъка, аз ги гледах, надничайки над могилката, разделяйки с ръце острите треви, които ме скриваха от погледите им. Виждах ги съвсем ясно малко по-надолу от мен. Те се свлякоха в белия като пращец пясък между хълмчетата едва на няколко крачки от мен и започнаха да се целуват.

Сърцето заби в ушите ми. И преди бях виждала маври, разбира се. Маврите се разхождаха по улиците на Падуа и Болоня като студенти, търговци или пътешественици и никой не ги закачаше. А в нашата Верона дори светецът защитник на града беше черен – свети Дзено, който бе удостоен с полирана абаносова статуя в нашата базилика. Но маврите, които бях виждала, се държаха на страни – никога досега не бях зървала мавър с бяла жена.

Мъжът и жената бяха облечени по един и същи начин – в свободни дълги роби от бяла батиста, като че ли току-що се бяха надигнали от леглото си, за да си устроят друго тук, в дюните. Сега вече те се целуваха настървено – той отгоре, тя отдолу. Той сякаш я поглъщаше. Веднъж спря, погледна я нежно и погали лицето ѝ, може би неспособен да повярва, че тя е истинска. Забелязах, че пръстите и дланите му бяха бели, а нейните бузи – потъмнели, като че ли неговият цвят се беше пренесъл върху нея. Тя беше красиво създание, с толкова руса коса, че изглеждаше почти бяла, и с очи, бледи като небе при изгрев слънце. Ала онова, което не ми позволяваше да откъсна очи от тях, неговата красота – кожата му беше лъскава като абаноса на свети Дзено, зъбите му бяха перлени. Очите му бяха тъмни и бездънни, устните му дебели и меки, докато я изпиваха жадно. Косата му беше подстригана много ниско, почти обръсната и черепът му се виждаше. Нейните бели пръсти се бяха вкопчили за главата му и върху един от тях зърнах златен пръстен. Мъжки пръстен. *Неговият* пръстен.

Изглеждаха като два ненаситни ангели в дългите си роби – единият черен, другият бял. Докато гледах, той премести тялото си изцяло върху нейното и повдигна високо бялата ѝ роба. Зърнах мъха по слабините ѝ и белите като кости извивки. Тя също вдигна робата му, като я събра върху кръста му. Видях абаносовия му гръб и задницата му и побързах да извърна очи, но само за да видя как една черна ръка се сключва върху бялата ѝ гръд. И на тази ръка също имаше пръстен, близнакът на нейния, и аз за първи път осъзнах – *те са женени!* Тя изви гръб в дъга, когато устните му

заместиха ръката му, и в унеса на екстаза ръката ѝ сграбчи шепа пясък – финият бял прах изтече между пръстите ѝ, когато мавърът стана едно цяло с нея. А после двамата се задвижиха заедно като баржа по вълните, все по-високо и по-високо. В апогея на страстта си тя извърна глава и отвори очи и моите очи бяха изпепелени от синия ѝ поглед.

Смъкнах се надолу по дюната с пламнало лице и изгаряща плът. После се свих вцепенена и зачаках някой от тях да стане и да ми изкрещи. Но не. Изтеклата им един към друг страст бе заменена от тиха размяна на думи и нежен смях, които някак си прозвучаха по-интимно и от предишната сцена. Разбрах, че нямаше да ме видят, дори и да се бях изправила над тях, закривайки непознатото слънце.

Препъвайки се, стигнах до брега и побързах да се насоча обратно към двореца на Леонато. В ръкава си държах роговото шишенце с мастило, което бях изпратена да взема от Месина, за да се подготвя за поредния учебен ден с братовчедка ми Херо. Светкавичното ми оттегляне от дюните беше разхлабило капачето и когато измъкнах шишенцето, мастилото се разли върху бялата ми ръка. Черно върху бяло, мавърът и неговата съпруга.

Трябваше да продължа пешком, за да укротя бурята от размътените ми телесни течности. Поех по дантеления ръб на прилива, с единия крак в морето, а с другия по брега, почти в неведение, че едната ми кожена пантофка е подгизнала в солена морска вода. Постепенно сърцето ми забави ритъма си, бузите ми се охладиха, но душата ми продължаваше да бъде изпълнена със смут. Искаше ми се едновременно да плача и да се смея. Чувствах се възбудена, но безутешна, внезапно много по-самотна от преди, изключена чрез този съюз. Отправих взор към морския безкрай и умът ми заподскача по вълните.

Живеех в Месина вече цял месец. Бях изпратена тук за лятото, за да правя компания на младата ми братовчедка Херо. Баща ми княз ескал* от Вилафранка ди Верона ме бе изпратил тук

---

* Авторката включва в текста си много Шекспирови герои от негови пиеси и техните имена са изписани по преводите на Валери Петров. Само името на княз Ескал от „Ромео и Жулиета“ се налага да коригираме на княз ескал, защото то означава титла и в този роман князът си има собствено име. Prince escalus (ит.) – абсолютен владетел на независимите италиански градове държави. – *Б. пр. и б. р.*

при чичо ми, лорд Леонато Леонатус, губернатор на Месина, за да бъда в безопасност. В седмиците преди това Верона се беше превърнала във врящ котел от семейни вражди и насилие. Някакво дребно спречкване бе пробудило вековната вражда между две знатни веронски фамилии и спящите лъвове се бяха превърнали във вилнеещи котки. И когато бях буквално приклепена в собствената ни карета наред една такава свада на улицата, баща ми набързо се разпореди да бъда качена на кораба и изпратена в безопасност в Сицилия.*

Не че не бях щастлива през последните няколко седмици – обичах братовчедка си и семейството ѝ, островът беше приятен, климатът – мек. За мое собствено забавление и за нейна радост бях поела обучението на братовчедка си в свои ръце, защото бях шокирана да узная, че през целия си живот Херо не бе прочела и ред от книга. Но през последните няколко дена се бях превърнала в жертва на дълбока печал и бърза промяна в настроенията. В един миг се заливах от смях, в следващия се обливах в сълзи. По принцип бях с весел темперамент – може би имах нужда от някакво тонизиращо средство, което да уталожител телесните ми течности.

Или може би беше от възрастта ми – на деветнайсет години аз си бях отдавна за омъжване. Ала до този момент баща ми не беше подписал нито споразумение, нито брачен договор за мен, защото положението му като княз на Верона не беше никак леко. Другите две знатни фамилии в държавата ни бяха във война, а нашата кръвна линия беше преплетена и с двете. Да ме омъжи в единия род, а не в другия, би означавало за баща ми да се лиши от безпристрастността си и да наруши крехкия баланс на силите във Верона. Моят брат и негов наследник беше все така неженен по същата причина и безсъмнено щеше да си остане ерген и като княз след смъртта на баща ни.

И аз бях много доволна от това състояние на нещата. Досега. Но от днес пред очите ми непрекъснато изникваше бялата жена в дюните, понесла тежестта на своя съпруг. Тя беше на моята въз-

---

* Препратка към избухналата отново фамилна вражда между Монтеки и Капулето в „Ромео и Жулиета“. Князът от тази пиеса е бащата на Беатриче. – *Б. пр.*

раст. Имаше русата коса и сините очи на севера, точно като мен, а също и моята бледа кожа.

Докато напусках брега, за да поема по крайбрежния път, целият остров изведнъж се оказа неприлично плодovit, изпъстрен с натезали от гроздове лозя и ред след ред зеленчуци. Пътят ми сякаш беше инкрустиран с оранжеви невени, скални рози и тъмнолилави къпини. Даже бодливите кактуси се бяха сдобили с жълти цветове и дълги зелени шипове, които сякаш се присмиваха на моето целомъдрие. Зачудих се как ли ще изглежда детето на мавъра и бялата жена – сигурно някаква красива смесица между тъмнина и светлина. При тази мисъл стомахът ми се преобърна застрашително и предателският ми черен дроб се изпълни с жлъчка. Да, вече със сигурност трябваше да посетя аптекаря за някаква отвара.

Но към момента, когато къщата на леля ми и чичо ми се изправи пред мен, вече бях наясно какъв точно е проблемът ми и знаех, че и всичките отвари на света не биха могли да го изцерят. Исках онова, което имаше онази девойка. Исках мавъра или мой собствен мавър, или изобщо мъж, независимо с какъв цвят – просто някой, който да ме гледа така, сякаш съм единствената жена на този свят.

Хукнах под арката на входа към вътрешния двор, за да потърся Херо. Братовчедка ми беше само на шестнайсет, но беше много мъдра за годините си, забавно, уравновесено същество с невероятен интелект, но и приятно чувство за хумор под сериозната външност. През последния месец тя се бе превърнала в моя довереница, а знаех, че леля ми и чичо ми вече обмислят да ѝ намерят жених, затова смятах за мой дълг да я образовам и в други сфери на живота освен спрежението на латинските глаголи. Ако трябва да бъде честна, последната ни седмица всъщност бе запълнена по-скоро с любимите ми италиански народни предания, отколкото с латинска граматика. Темата на всички тези приказки и предания беше неизменно същата – любовта. А днес разполагах с още една приказка, която да добавя към литературния канон – историята за тъмнокожия мавър и неговата съпруга.